

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561: ศึกษากรณี การใช้ระบบการเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสมที่ใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียว
คำสำคัญ	การเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม
นักศึกษา	ร้อยตำรวจเอกเทวฤทธิ์ มหาอุป
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.เอกพงษ์ สารน้อย
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2562

บทคัดย่อ

จากการพิจารณาระบบการเลือกตั้งของไทยในรอบทศวรรษที่ผ่านมา พบว่าปัญหาที่สำคัญที่ไม่อาจมองข้าม กล่าวคือ ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการเมืองการปกครอง ตลอดจนการส่งผลต่อการมีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพในการบริหารประเทศ ซึ่งประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย ผู้มีอำนาจในการบริหารประเทศต้องได้รับการไว้วางใจจากประชาชนส่วนมาก โดยการได้รับการเลือกตั้งจากเสียงข้างมากให้เข้ามาจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลเป็นองค์กรที่เข้ามาใช้อำนาจอธิปไตยในสถานะทางกฎหมายมหาชนคณะรัฐบาลเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะผู้ปกครองซึ่งประกอบด้วยคณะรัฐมนตรี ตามระบบรัฐสภา และศาล ตลอดจนบรรดาเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และตุลาการ ผู้เขียนพยายามในการศึกษาทำความเข้าใจสภาพปัญหา โดยการศึกษาเปรียบเทียบกับวิวัฒนาการความเป็นมาของระบบเลือกตั้งในต่างประเทศ และระบบเลือกตั้งของไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. 2540 และฉบับปี พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นแนวทางเสริมสร้างมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของไทย ให้มีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพในการบริหารประเทศ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ของประเทศไทย ประชาชนคนไทยมีวิธีการเลือกตั้งในรูปแบบเป็นลักษณะ เลือกผู้สมัครอย่างเดียว แต่ไม่เลือกพรรคใดเลย การอนุมานว่า ผู้เลือกตั้งจะเลือกพรรคและผู้สมัครที่สังกัดพรรคนั้นเป็นทิศทางเดียวกันจึงเป็นการอนุมานที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ซึ่งการนำคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตที่แพ้มาเป็นคะแนนพรรคจึงเท่ากับเป็นการบิดเบือนเจตนารมณ์ของผู้เลือกตั้ง

นอกจากปัญหาในเชิงหลักการแล้ว มีความเป็นไปได้สูงที่ระบบการเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสมจะไปเพิ่มปัญหาเดิมและสร้างปัญหาใหม่เพิ่มขึ้น ในระบบเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสมนี้ทำให้ต้องจัดตั้งรัฐบาลผสมที่ไร้เสถียรภาพ รัฐบาลอ่อนแอ บรรรยากาศทางการเมืองจะเป็นการต่อรองผลประโยชน์ระหว่างพรรคการเมืองเป็นหลัก โอกาสของการผลักดันนโยบายปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหาของประเทศ และการวางรากฐานในการบริหารประเทศจะอยู่ในระดับต่ำถึงต่ำมากที่เห็นได้ชัด ก็คือ หลังจากการเลือกตั้งทั่วไปในปี 2562 ในวันที่ 24 มีนาคม 2562 ใช้ระยะเวลาถึง 108 วันหลังเลือกตั้งในการจัดตั้งรัฐบาลได้เสร็จสิ้น